

складанасцяў і ў імгненне “спальвае” час, якога застаецца з кожным годам усё менш. І ўсё менш магчымасцяў атрымлівае беларускі студэнт для таго, каб дакрануцца да лепшых дасягненняў чалавечай думкі, якімі прыходзіцца ахвяраваць дзеля пяці гадзінаў практыкі па паліталогіі.

Парадокс сучаснасці заключаецца ў тым, што самая галоўная задача дзяржавы – фарміраванне грамадзянскай самасвядомасці – можа застацца выкананай толькі часткова. Веды ў галіне палітычнай навукі атрымліваюць пераважна навучэнцы ВНУ, а праз скарачэнне аб’ёму выкладання паліталогіі, і гэта група нашага грамадства непазбежна будзе мець фрагментаванае ўяўленне пра прыроду палітычных інстытутаў і працэсаў.

УДК 378:635.9

ВЫКАРЫСТАННЕ КАЛЕКЦЫЙ БАТАНІЧНАГА САДУ Ў АДУКАЦЫЙНАЙ ПРАСТОРЫ БДСГА

Гардзева Г.П., Сачыўка Т.У.

Беларуская дзяржаўная сельскагаспадарчая акадэмія

г. Горкі, Рэспубліка Беларусь

Ва ўсіх краінах свету батанічныя сады вырашаюць тры асноўныя задачы:

- збіранне і захоўванне калекцый жывых раслін, захаванне генафонду;
- навукова-даследчая работа па вывучэнню новых раслін, якая накіравана на ўзбагачэнне культурнай флоры рэгіёна;
- адукацыйная і экалага-асветніцкая дзейнасць.

Батанічны сад БДСГА з’яўляецца структурнай адзінкай акадэміі, якая забяспечвае фарміраванне і захаванне задакументаванай калекцыі жывых раслін, якая, у сваю чаргу, выкарыстоўваецца ў адукацыйных і навуковых мэтах.

Батанічны сад, які заснаваны ў 1847 г., займае каля 20 га, у тым ліку аранжарэйны комплекс і дэндралагічны парк (11,8 га). У Батанічным садзе сабраны больш за 2000 відаў, форм і гатункаў: 350 – трапічных і субтрапічных 560 – дэкаратыўных дрэў і хмызнякоў адкрытага грунту, 1193 – дэкаратыўных травяністых, 120 – лекавых, 58 – востраараматычных, 17 – рэдкіх і знікаючых з флоры Беларусі [1, 3].

Супрацоўнікамі Батанічнага саду вядзецца плённая навуковая дзейнасць па захаванню знікаючых відаў раслін. З гэтай мэтай створана калекцыя раслін, якія знаходзяцца ў Чырвонай кнізе Рэспублікі Беларусь. Для захавання генафонду прадстаўнікоў розных знікаючых відаў расліны вырошчваюць для атрымання насення і саджанцаў для іх далейшага распаўсюджвання ў спрыяльных для гэтых раслін кліматычных зонах.

Калекцыя рэдкіх і знікаючых раслін выкарыстоўваецца супрацоўнікамі і выкладчыкамі акадэміі для надання ўвагі да гэтай флоры. На дадзены момант спіс раслін, якія належаць да аховы на Беларусі, уключае 274 віды: 173 – сасудзістыя расліны, 27 – мохавыя, 21 – водасці, 24 – лішайнікі, 29 – грыбы [2].

Студэнты аграэкалагічнага і агранамічнага факультэтаў праходзяць летнюю вучэбна-палявую практыку ў Батанічным садзе, падчас якой рэалізуецца праграма па ўсіх традыцыйных пытаннях батанікі, анатоміі,

марфалогіі, фізіялогіі і размнажэнню раслін. Акрамя таго, шмат увагі надаецца экалогіі, а таксама ахове рэдкіх і знікаючых відаў.

Заняткі падчас летняй вучэбна-палявой практыкі дазваляюць студэнтам пазнаёміцца з разнастайнасцю рэдкіх і знікаючых відаў, набыць практычныя навыкі вызначэння раслін з розных таксонаў у разнастайных раслінных супольніцтвах і месцазнаходжаннях, рацыяльнага спажывання раслін і іх аховы, пашырыць свае веды ў біялогіі, дапамагаюць набыць навыкі выкарыстання батанічных ведаў на вытворчасці. Студэнты знаёмяцца з асноўнымі відамі раслін мясцовай флоры, якія занесены ў Чырвоную кнігу Рэспублікі Беларусь, з іх назвамі на беларускай, рускай і лацінскай мовах.

Акрамя таго, на гэтай практыцы студэнты вучацца працаваць з вызначальнікамі раслін, праводіць улік відовага складу (складаць спіс відаў раслін), вызначаць яруснасць травяністых раслін, складаць анатаваныя спісы раслін, апісваць марфалогію раслін, пазнаваць прадстаўнікоў сямействаў па знешнім выглядзе, вызначаць марфалагічныя прыкметы ў будове прадстаўнікоў сямействаў, вядуць працу па распазнаванні і вывучэнні вегетатывных органаў і г.д.

Батанічны сад з'яўляецца базавай пляцоўкай для навучэння не толькі студэнтаў Беларускай дзяржаўнай сельскагаспадарчай акадэміі. Сад наведваюць школьнікі, а таксама студэнты з іншых сярэдніх спецыяльных і вышэйшых навучальных устаноў. Праца з падрастаючым пакаленнем – адна з найбольш прыярытэтных у Батанічным садзе БДСГА.

Вялікую асветніцкую працу вядзе Батанічны сад БДСГА і сярод насельніцтва: кансультацыі, публікацыі ў мясцовых і рэспубліканскіх сродках масавай інфармацыі, экскурсіі і г.д.

Супрацоўнікі Батанічнага саду на сталай аснове падтрымліваюць сувязі з грамадскімі арганізацыямі кветкаводаў, прымаюць удзел у азелененні і аздабленні розных устаноў.

ЛИТЕРАТУРА

1. Декоративные и лекарственные растения (открытый грунт): каталог Ботанического сада Белорусской государственной сельскохозяйственной академии / А.П. Гордеева, Т.В. Сачивко, М.В. Наумов [и др.]. – Горки: БГСХА, 2013. – 308 с.
2. Красная книга Республики Беларусь: редкие и находящиеся под угрозой исчезновения виды дикорастущих растений / Л.И. Хоружик, Л.С. Сушеня, В.И. Парфенов [и др.]. – Минск: БелЭн, 2005. – 456 с.
3. Путеводитель по Ботаническому саду БГСХА / А.П. Гордеева, Т.В. Сачивко [и др.]. – Горки: БГСХА, 2013. – 24 с.